

Protocollen anderhalvemetersamenleving

Producten voor MCCb 21 april

Inhoud

- Doel protocollen
- Proces naar protocollen: 21 april en daarna
 - Hoe wordt een protocol opgesteld?
 - Hoe wordt een protocol vastgesteld?
 - Hoe wordt aan de dwarsdoorsnijdende thema's invulling gegeven?
 - Hoe verhoudt dit zich tot besluitvorming?
- Protocollen randvoorwaardelijke sectoren: kinderopvang en scholen in samenhang met het dwarsdoorsnijdende thema OV
- Overzicht uitwerking protocollen
 - Voor sectoren die van overheidswege gesloten zijn (B-sectoren)
 - Voor sectoren die niet gesloten zijn (A-sectoren)
- Hoe wordt over de protocollen gecommuniceerd?

Doel protocollen

- Nederland neemt ingrijpende maatregelen om het virus te beheersen:
 - Beperken aantal directe slachtoffers;
 - Voorkomen paniek;
- Gevolgeffecten voor welbevinden, gezondheid en economie echter ingrijpend (volgende sheet);
- Daarom moeten we steeds blijven werken aan de intelligente lockdown:
 - Virusbeheersing blijft uitgangspunt;
 - Overzichtelijke aanpassingen met grote effecten;
 - Daarmee én virusbeheersing én maximaal behoud vitaliteit, economie en welbevinden .
- Uitwerken van protocollen voor hun functioneren van alle sectoren in de anderhalvemetersamenleving is daarin de eerste stap.

Belangrijk onderscheid: protocol voor gesloten of open sector?

Sectoren die niet van overheidswege gesloten zijn (A-sectoren):

1. **Voorbeelden:** vitale sectoren zoals zorg, landbouw) en non-vitale sectoren zoals makelaardij, campings.
2. **Status:** protocol kan werknemers en klanten helpen met compliancemaatregelen en uitstralen dat het er veilig is (voor werknemers, klanten, leveranciers etc.).
3. **Opstellen:** sector (werknemers en werkgevers) stelt protocol op, op basis van bestaande richtlijnen RIVM.
4. **Vaststellen:** geen politiek besluit nodig voor opening. Input vanuit RIVM en werkgroep protocollen. Werkgroep houdt vinger aan de pols voor dwarsdoorsnijdende thema's (zoals OV, openbare ruimte). Protocol wordt vastgesteld door SOPA's in overleg met departement.

Sectoren die wel van overheidswege gesloten zijn (B-sectoren):

1. **Voorbeelden:** horeca, bioscopen, scholen, kappers, sportfaciliteiten.
2. **Status:** protocol noodzakelijke randvoorwaarde (maar geen garantie!) voor politiek besluit tot opening
3. **Opstellen:** sector (werknemers en werkgevers) stelt protocol op, in overleg met overheid voor wat betreft richtlijnen RIVM.
4. **Vaststellen:** wel politiek besluit nodig voor vaststellen (IAO → ICCb → MCCb, driewekelijkse cycli). Input vanuit RIVM, werkgroep protocollen en veiligheidsregio's, inspectie SZW. Na politiek besluit over eventueel heropenen sector, stellen SOPA's protocol vast in overleg met departement.

In rest van presentatie wordt het onderscheid A- en B-sectoren gehanteerd.

Proces vaststelling protocollen voor A - en B-sectoren

De kwaliteitstoets van de werkgroep staat beschreven op de volgende slide.

* Protocol "in wording" bevat concrete teksten, maar heeft kwaliteitstoets van de ambtelijke werkgroep en/of RIVM nog niet doorstaan of kent gebreken t.a.v. totstandkoming;

** Totaalpakket bestaat uit de set aan nieuwe protocollen in samenhang bezien met de gevolgen vanuit dwarsdoorsnijdende thema's (m.n. OV en openbare ruimte).

*** Via ambtelijke voorportalen.

Kwaliteitstoets protocollen door ambtelijke werkgroep

N.B. – Werkgroep doet geen medische toets (RIVM) of ARBO -toets (inspectie SZW), maar check op vorm, inhoud en impact op dwarsdoorsnijdende thema's.

Naleving RIVM-richtlijnen (ambtelijke inschatting) 	Voldoende aandacht voor elementen i) afstand houden, ii) bescherming, iii) hygiëne?	Communicatie 	Is protocol begrijpelijk voor alle stakeholders?
	Is protocol voldoende breed (beslaat het alle interne aspecten en is nagedacht over externe effecten)?		Is protocol wervend in tekst en/of beeld?
Uitvoering en handhaving 	Is protocol voldoende operationeel ?	Proces totstandkoming 	Is sprake van communicatie naar alle stakeholders ?
	Is protocol uitvoerbaar ?		Is communicatie volledig ?
	Is protocol duidelijk over handhaving ?		Zijn alle relevante stakeholders betrokken bij totstandkoming?
	Is sector voldoende zelf in staat te handhaven?		Zijn er nog witte vlekken ? (nog guidance nodig van RIVM?)

Protocollen en dwarsdoorsnijdende thema's vóór en na 21 april

Doorlopend: Veiligheidsregio's "vinger aan de pols" t.a.v. belasting openbare ruimte en OV

Doorlopend: Werkgroep brengt doorlopend nieuwe en aangescherpte protocollen A -sectoren samen *

Voor besluit 21 april:
Randvoorwaardelijke sectoren

1. Protocollen en uitwerking dwarsdoorsnijdend thema t.b.v. MCCb-besluit over opening van sectoren (in samenhang bezien):

- Kinderopvang
- Scholen
- OV
- Pilotopening in 1 of 2 "niet -essentiële" B-sectoren?

2. Overzicht sectoren, status van protocollen in die sectoren en relevante factoren bij weging van die factoren t.a.v. openstelling

Voor besluit 12 mei:

1. Protocollen t.b.v. MCCb-besluit over de volgende sectoren (in samenhang bezien met dwarsdoorsnijdende thema's OV en openbare ruimte):

- B-sector 1
- B-sector 2
- ...

2. Update overzicht status protocollen

3. Vanuit dwarsdoorsnijdende thema's OV en publieke ruimte wordt handreiking geleverd over te zetten stappen zou "vinger aan de pols" leiden tot conclusie dat er te veel drukte ontstaat of dat dit (tijdelijk) dreigt te gebeuren. **

4. Evt. aangevuld met output vanuit andere dwarsdoorsnijdende thema's

Voor besluit 2 juni

1. Protocollen t.b.v. MCCb-besluit over de volgende sectoren (in samenhang bezien met dwarsdoorsnijdende thema's OV en openbare ruimte):

- B-sector 1
- B-sector 2
- ...

2. Update overzicht status protocollen

3. Output vanuit andere dwarsdoorsnijdende thema's

* Daarbij ziet werkgroep erop toe dat protocollen in A-sectoren niet leiden tot méér maatschappelijk verkeer dan zou gebeuren in de situatie waarin er, onder geldende RIVM-voorschriften. Concreet betekent dat bv. dat ook voor protocollen in sectoren die nu open mogen, de protocollen beschrijven hoe wordt geborgd dat werknemers zo veel mogelijk thuis blijven werken.

*** Voorbeeldsituatie: strandhoreca mag in de toekomst open, maar de weersverwachting voor het aankomend weekend wordt zo mooi, dat massale uittocht richting het strand wordt verwacht. Dan kan overwogen worden hier van tevoren op te acteren.

PM: slides samenvatting pakket scholen/OV/KO

De volgorde van het heropenen van sectoren wordt bepaald door een afweging van gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact

WORK IN PROGRESS

Stap 1: bepaal gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact per sector

Elke sector krijgt een score op twee dimensies: gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact

Gezondheidsrisico's	Maatschappelijke impact
<p>Criteria voor differentiatie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mogelijkheid tot 1,5 meter afstand Mogelijkheid om samenkomsten te beperken Mogelijkheid om samenleving via de omgeving te bereiken Mogelijkheid om risicogroepen af te zonderen Afhankelijkheid van andere risicovolle sectoren <p>Op basis van deze criteria krijgt elke sector één progressieve score voor gezondheidsrisico's:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gezondheidsrisico's zijn beperkt Gezondheidsrisico's kunnen worden beperkt Gezondheidsrisico's zijn relatief groot Gezondheidsrisico's zijn groot 	<p>Criteria voor differentiatie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Sociale impact (bijv. eenzaamheid, kansloosheid) Andere gezondheidsrisico's (bijv. beweging) Verstoorte strategieën (goede maatschappelijke impact) Werkloosheidsverlies en BEP-verlies Verweerdheid van een sector met andere sectoren <p>Op basis van deze criteria krijgt elke sector één progressieve score voor maatschappelijke impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> Maatschappelijke impact is zeer groot Maatschappelijke impact is relatief groot Maatschappelijke impact is beperkt Maatschappelijke impact is zeer beperkt

Om de gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact van een sector te kunnen schatten, zijn 10 criteria voor differentiatie gedefiniëerd

Aan de hand van deze criteria zijn de gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact van elke sector geklassificeerd als zeer groot, relatief groot, beperkt, of zeer beperkt

Stap 2: plot elke sector op het gezondheidsrisico vs. maatschappelijk impact kwadrantenstelsel

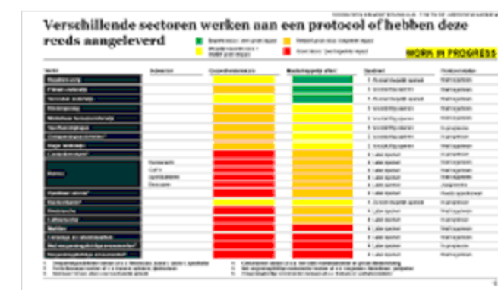

Op basis van de scores worden de sectoren verdeeld in vier kwadranten.

De nummers in de kwadranten bepalen de volgorde waarin sectoren heropend kunnen worden

- Hoge impact, laag gezondheidsrisico: zo snel mogelijk openen
- Lage impact, laag gezondheidsrisico: beperkte urgentie om te heropenen
- Hoge impact, hoog gezondheidsrisico: voorzichtig openen, bijvoorbeeld d.m.v. pilots
- Lage impact, hoog gezondheidsrisico: als laatste heropenen

Stap 3: faseer de transitie-strategie

- Bepaalde sectoren hebben een reeds afgerond protocol – dit is een randvoorwaarde om in acht te nemen voor opening
- Uiteindelijk wordt een volledige transitie-strategie gevormd met inachtneming van enablers (buiten scope voor nu)*

Elke sector krijgt een score op twee dimensies: gezondheidsrisico's en maatschappelijke impact

WORK IN PROGRESS

Gezondheidsrisico's

Criteria voor differentiatie:

1. Mogelijkheid tot 1,5 meter afstand
2. Mogelijkheid om samenscholingen te beperken
3. Mogelijkheid om besmetting via de omgeving te beperken
4. Mogelijkheid om risicogroepen af te zonderen
5. Afhankelijkheid van andere risicovolle sectoren

Op basis van deze criteria krijgt elke sector één geaggregeerde score voor gezondheidsrisico's:

- Gezondheidsrisico's zijn beperkt
- Gezondheidsrisico's kunnen worden beperkt
- Gezondheidsrisico's zijn relatief groot
- Gezondheidsrisico's zijn groot

Maatschappelijke impact

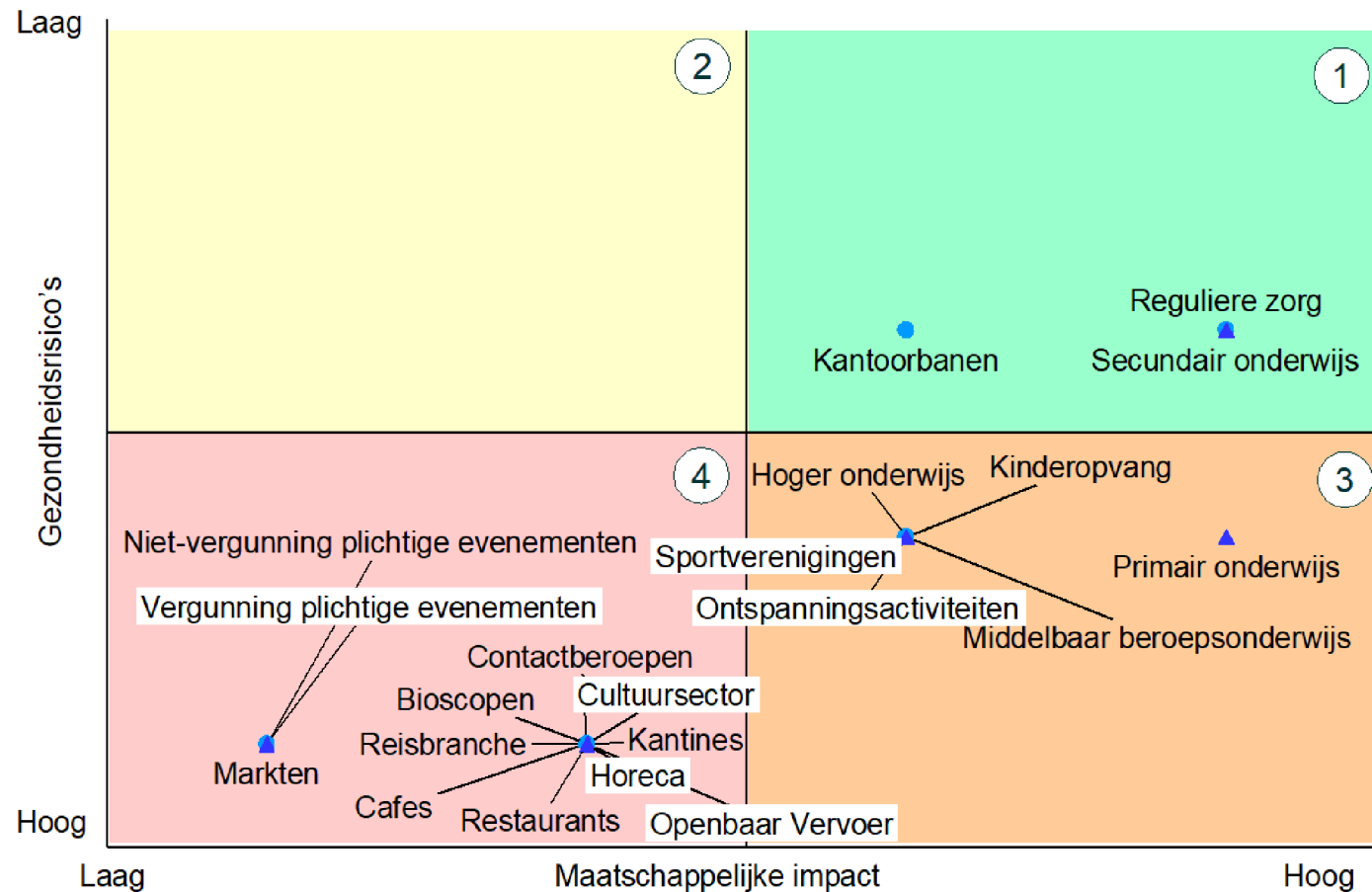
Criteria voor differentiatie:

1. Sociale impact (bijv. eenzaamheid, kansenongelijkheid)
2. Andere gezondheidseffecten (bijv. beweging)
3. Verwachte inhaalgroei (goedmaken van omzet)
4. Werkgelegenheidsverlies en BBP-verlies
5. Verwevenheid van een sector met andere sectoren

Op basis van deze criteria krijgt elke sector één geaggregeerde score voor maatschappelijke impact:

- Maatschappelijke impact is zeer groot
- Maatschappelijke impact is relatief groot
- Maatschappelijke impact is beperkt
- Maatschappelijke impact is zeer beperkt

Scoring van sectoren leidt tot categorisering in 4 kwadranten

WORK IN PROGRESS

- ① **Zo snel mogelijk openen:** sectoren met lage gezondheidsrisico's en hoog maatschappelijk impact
- ② **Openen, maar met minder urgentie:** lage gezondheidsrisico's, maar beperkte maatschappelijk impact
- ③ **Voorzichtig openen (bv. via pilots):** hoge gezondheidsrisico's en een hoge maatschappelijke impact
- ④ **Later openen:** hoge gezondheidsrisico's en beperkte maatschappelijke impact

Verschillende sectoren werken aan een protocol of hebben deze reeds aangeleverd

WORK IN PROGRESS

Sector	Subsector	Gezondheidsrisico's	Maatschappelijk effect	Quadrant	Protocol status
Reguliere zorg		Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	Beperkt risico / zeer grote impact	1. Zo snel mogelijk openen	Niet begonnen
Primair onderwijs		Relatief groot risico / beperkte impact	Beperkt risico / zeer grote impact	3. Voorzichtig openen	Niet begonnen
Secundair onderwijs		Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	Beperkt risico / zeer grote impact	1. Zo snel mogelijk openen	Niet begonnen
Kinderopvang		Relatief groot risico / beperkte impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	3. Voorzichtig openen	Niet begonnen
Middelbaar beroepsonderwijs		Relatief groot risico / beperkte impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	3. Voorzichtig openen	Niet begonnen
Sportverenigingen		Relatief groot risico / beperkte impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	3. Voorzichtig openen	In progressie
Ontspanningsactiviteiten ¹		Relatief groot risico / beperkte impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	3. Voorzichtig openen	In progressie
Hoger onderwijs		Relatief groot risico / beperkte impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	3. Voorzichtig openen	Niet begonnen
Contactberoepen ²		Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	In progressie
Horeca	Restaurants	Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
	Café's	Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
	(sport)kantines	Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
	Bioscopen	Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Aangeleverd
Openbaar vervoer ³		Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Reeds operationeel
Kantoorbanen ⁴		Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	Mogelijk beperkt risico / relatief grote impact	1. Zo snel mogelijk openen	In progressie
Reisbranche		Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
Cultuursector		Groot risico / zeer beperkte impact	Relatief groot risico / beperkte impact	4. Later openen	In progressie
Markten		Groot risico / zeer beperkte impact	Groot risico / zeer beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
Campings en vakantieparken		Groot risico / zeer beperkte impact	Groot risico / zeer beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen
Niet-vergunningplichtige evenementen ⁵		Groot risico / zeer beperkte impact	Groot risico / zeer beperkte impact	4. Later openen	In progressie
Vergunningplichtige evenementen ⁶		Groot risico / zeer beperkte impact	Groot risico / zeer beperkte impact	4. Later openen	Niet begonnen

1. Ontspanningsactiviteiten bestaan uit o.a. fitnessclubs, sauna's, casino's, speelhallen
 2. Contactberoepen bestaan uit o.a. kappers, opticiens, rijinstructeurs
 3. Openbaar Vervoer alleen voor noodzakelijk gebruik

4. Kantoorbanen bestaan uit o.a. niet-vitale overheidsdiensten en private dienstverlening
 5. Niet-vergunningplichtige evenementen bestaan uit o.a. congressen, dierentuinen, pretparken
 6. Vergunningplichtige evenementen bestaan uit o.a. festivals en voetbalwedstrijden

**PM: voorstel opening 1 of 2 pilotsectoren (o.b.v. groene stoplichten
bij vorige slides**

Communicatie/ boodschap

Vóór 21 april:

Wat is de anderhalve metersamenleving?

- De vraag is niet óf activiteiten in Nederland worden hervat, maar wanneer en hoe. De huidige maatregelen blijven in ieder geval tot 28 april van kracht.
- Het kabinet werkt nu plannen uit voor hoe binnen de maatregelen zoveel mogelijk wél door kan gaan. Dat is de anderhalve meter samenleving.
- In verschillende sectoren zien we hoe op een verantwoorde manier wordt gewerkt (winkels, bouw en OV).
- We moeten nu aan de slag met andere sectoren: van onderwijs tot industrie. Zo kan Nederland weer aan de slag.

- (eventueel/mogelijk) protocollen sectoren die weer mogelijk open gaan en de onderbouwing daarvan...
- Antwoord op eventueel dalend verdienvermogen voor bioscopen, theaters, sportscholen etc.
- verwachting duur/horizon/lange termijnperspectief
- Duiding: wat is een protocol en wat is het niet?
- Duiding regie functie overheid en praktische invulling
- Duiding zoekende agile aanpak op basis van experts en wetenschappelijke inzichten

Aankondiging 21 april (scenario **PM maatregelen**):

We gaan van start met de anderhalve metersamenleving

Rijksoverheid	<ul style="list-style-type: none"> Centraal communicatiepunt voor algemeen handelingsperspectief tijdens Corona BVL als ambassadeur in media, vakmedia (via werkbezoeken) Verwerkt protocollen in QA's voor KvK <p>Doelgroep: algemeen publiek: alle werknemers, ondernemers en consumenten in NL</p>	<ul style="list-style-type: none"> Persconferentie spreektekst Persbericht Werkbezoeken Rijksoverheid.nl Social media kanalen 	
Branchevereniging	<ul style="list-style-type: none"> Verspreiding van het protocol onder de eigen leden en op de eigen website <p>Doelgroep: bedrijven/organisaties</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mail aan leden Nieuwsbericht op eigen website Ambassadeur naar leden via eigen kanalen 	
Individueel bedrijf of organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Vertaling naar eigen praktijk en communicatie naar medewerkers, bezoekers en consumenten <p>Doelgroep: werknemers en consumenten</p>	<ul style="list-style-type: none"> Poster in de winkel of vertaling naar eigen werkomgeving Uitleg aan personeel 	
VNO-NCW/MKBNL	<ul style="list-style-type: none"> Ambassadeur in media en vakmedia <p>Doelgroep: brancheverenigingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prijsuitreiking 	
RIVM	<ul style="list-style-type: none"> Ondersteunt aanpak (als expert); 'ook het RIVM is hierbij betrokken' 	<ul style="list-style-type: none"> Tbc 	
Vakbonden	Pm		
Inspectie SZW	Pm		
Lokale overheden	Pm		

Communicatie-afspraken

Deze worden 15 april besproken met NKC.

Afspraken interdep. projectgroep

- Duidelijkheid over positionering sector en overheid. ✓
- Daarna: welke communicatie-rollen horen daarbij? ✓

Afspraken NKC 21 april

- dezelfde woorden gebruiken (exit - strategie, intelligent open-up, etc)
- gezamenlijke inzet positionering van protocollen
- 21 april boodschap

Afspraken met SZW en sociale partners

- over rollen besluitvorming en handhaving
- draagvlak daarvoor bij overige departementen.
- Daarna: welke communicatie-rollen horen daarbij?

Kabinetbrede, lange termijn communicatie aanpak:

- Bijvoorbeeld een verzamelplaats online voor alle protocollen, goede voorbeelden, prijsuitreikingen

Afspraken met andere departementen over communicatie rond eigen protocollen

- Over communicatie-boodschap (i.s.m. NKC), werkbezoeken,
- dwarsdoorsnijdende thema's
- timing van communicatie vanuit de eigen protocollen.

Communicatie- risico's

- 1,5m samenleving is niet budgetneutraal
- Onduidelijkheid over handhaving: wie moet het doen?
 - Bij winkels en openbare ruimte is het de gemeente. Kampen nu al met tekort aan personeel. Is het wel realistisch?
 - Als de branche het zelf moet doen (bijv. OV), is dat wel realistisch?
- > Verdienvermogen gaat in sommige sectoren omlaag
- > Toets geloofwaardigheid 1,5 meter samenleving: werken de protocollen?
- > Zorgen over onveilig werken bij werknemers en vakbonden (zeker als RIVM geen stempel geeft)